

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejema.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserte) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 211.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 16. septembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

K zasedanju štajerskega deželnega zbora.

Danes se zberejo prvič v staro-
slavnem graškem deželnem dvorcu po-
slanci, izvoljeni po novem deželnozbor-
skem volilnem redu. Zbornica bode nu-
dila v marsikaterem oziru nekoliko
spremenjeno lice; nekdanja tako močna
in prešerna nemškonačionalna, ali
kakor se rada zove „napredna“ večina,
je žalostno skopnela in danes jo je
težko še smatrati za „vladajočo“ ve-
čino, kajti v danem slučaju bi ji lahko
skupna opozicija prekrizala vsak načrt.
Narastli so pa klerikalci v nemškem
delu dežele na 18, v slovenskem na
12 zastopnikov. Razširjenje volilne
prave — dasi še nepopolno in neza-
dostno, je ojačilo tudi socijalistično za-
stopstvo. Ako govorimo o slovenskem
zastopstvu v splošnem, se je procen-
tualno razmerje med slovenskimi in
nemškimi deželnimi poslanci za ma-
lenkost nam v prilog zboljšalo; dobili
smo tudi jednega zastopnika našega
tržanstva. Oboje konstatiramo tem
raje, ker smo se ravno napredni Slo-
venci z veliko kampanjo spomladi leta
1908 z vsemi močmi borili za pravilno
razdelitev deželnozbornih mandatov,
osobito pa za zastopstvo slovenskih
trgov.

V sedanjih negotovih razmerah,
ko se ne ve, kako dolgo bo zasedal
deželni zbor, je težko kaj govoriti o
njegovem delu. Jedna prvih akcij bode
nedvomno — v tem se strinjamo z
nemškimi krščanskimi socijalci — te-
žila za tem, da deželni zbor napne
vse sile za pomoč ubogim našim bra-
tom po Slov. goricah, katere je tako
hudo udarila toča meseca julija. V
klicu za odpomoč se bodo gotovo zdru-
žili zastopniki obeh narodov in vseh
strank. Našel bode ta klic simpatični
odmev po celi deželi, zlasti pa še v
nesrečnih prizadetih krajih.

Takoj prve dni se tudi izvrši vo-
litev deželnih odbornikov. Slovenci do

bimo jednega. Kdo bode izvoljen se še
danes ne da sigurno reči; v klerikal-
nem taboru si glede tega vprašanja
niso edini. Nekateri žele g. Robiča, ka-
teri uživa tudi v neklerikalnih krogih
dokaj simpatij; slišimo pa, da obdelava
zadnji čas dr. Korošec svoje verne za
— sebe. Ali je to nezaupnica ali pa
— egoizem? Dr. Korošec kot deželni
odbornik — o tem dejstvu smo si pač
svi jedini v sedbi. Moramo pa tukaj
pripomniti, da naj naša zastopstvo ener-
gično zahteva, da se naj slov. dež. od-
borniku ne izroči kakega brezpomemb-
nega referata.

O poznejših nalogah našega de-
želnega zbora bomo še imeli priliko
govoriti. Rečemo pa že danes, da se
bodo morale pač napeti tudi v Gradcu
marsikdaj ostrejša struna. V tem oziru
bomo izvrševali nad našim zastop-
stvom v Gradcu strogo kontrolo in bo-
demo ostro grajali vsako zanemarjanje
dolžnosti. Slovenski klerikalci so s pri-
dobitvijo 12 mandatov prevzeli tudi
odgovornost za vse, kar pride iz
Gradca — njihova skrb mora biti, da
se ublažijo marsikatero krivico in ne-
rednosti, katerih nam ne prizadeva
samo „napredna“ nemška večina, v de-
šelnem zboru temveč tudi namestnija.
Napredni naš poslanec g. dr. Kukovec
bode gotovo sam in pa s potrebno re-
zonanco doma prav rad podpiral vsako
važno narodno in gospodarsko zadevo,
v kolikor mu bodo to dopuščale želje
njegovih volilcev in program narodne
stranke. V ostalem pa bode ob vsaki
priliki podučil gospodo v Gradcu o
željah in zahtevah naprednjakov na
Sp. Štajerskem glede deželnega zbora
in njegovih nalog. Kmetijstvo, obrtni-
štvo, učiteljstvo in šolstvo — vse čaka
blagodejnega in koristnega dela. — In
tega si v prvi vrsti želimo od novega
deželnega zbora.

**Naročajte plačilne listke
dr. sv. Cirila in Metoda.**

Javno zborovanje

v zadevi železnice Polzela-Kamnik

se je vršilo v nedeljo dne 12. t. m. na
Gomilskem. Sklical ga je načelnik
vranskega okrajnega zastopa g. župnik
Zdolšek. Udeležba je bila mnogobrojna
od pristašev obeh strank; to je tudi
povzročilo, da prireditelji ni imela kle-
rikalnega značaja, kar je menda pre-
križalo načrte g. sklicatelju, ki je po-
vabil na zborovanje izmed poslancev
le Benkoviča in Tergrava, da bi na-
peljavala s priborjenimi „uspehi“ vodo
na klerikalni mlin za eventuelne nove
državnozbornske volitve ter to čisto go-
spodarsko železniško zadevo, v kateri
je eden bolj nedolžen ko drugi, izrab-
ljala v klerikalne namene. G. Benko-
vič je dosti objektivno poročal o važ-
nosti zveze Polzela-Kamnik, za katero
se vranski okraj bori že leta in leta,
ter kritiziral tozadevno vladno pred-
logo, v katero je sprejeta le progica
Polzela-Motnik. Da se imamo za to
drobtinico z bogato obložene vladne
mize zahvaliti obstrukciji (!), tega g.
Benkovič sam gotovo ne verjame. G.
L. Apat je nato povdarjal veliko go-
spodarsko važnost železnice ter z ob-
žalovanjem konstatiral, da se tako
važno vprašanje skuša izrabljati v
strankarske namene: povabilo se je na
shod le klerikalne poslance, g. Benko-
viča, ki zastopa v drž. zboru brežiški
okraj, povabilo pa se ni doma-
čega državnozbornskega po-
slanca g. Robleka, ki se je za
to progo veliko trudil ter go-
tovo zasluži, da se ga povabi
na tako važno zborovanje. Na-
vdušeni klici: „Živio Roblek! Bog živi
našega poslanca!“ so zaorili med zbo-
rovalci ter pokazali, kako priljubljen
je g. Roblek kljub vsej hujskariji proti
njemu. Tu seveda ni mogla mirovati
žilica znanemu zloglasnemu Rančigaju
vulgo Hamotu iz Kaple, da bi si tudi
on ne špogal obligatne govorance ob
takih prilikah ter ne delal zgage. Pa

to pot jih je enkrat pošteno skupil,
niti do besede ga niso pustili zboro-
valci; med ogorčenimi klici „ven ž
njim, dol s pretepačem“, je moral ta
vitez žalostne postave izginiti s pozo-
rišča. Tudi Tergrava se ni boljše go-
dilo. Začel je klatiti o nekkih zeljnih
v Šaleški dolini, ker pa se je njegovi
bistroumnosti vse krohotalo, je mož
rajši nehal. Vsi nadaljni govorniki so
govorili stvarno, se zavzemali za celo
progo Polzela-Kamnik (edini g. vitez
Haupt je bil za zvezo Polzela-Domžale),
ker bi bila samo do Motnika brezpo-
membna, ter grajali vladno predlogo,
ki dela gradnjo železnice odvisno od
prispevka štajerskega dež. odbora, ker
je jasno, da se bo nemški dež. odbor
brasil z vsemi štirimi, da bi prispeval
za železnico, ki bo tekla po slovenski
zemlji ter koristila Slovincem. Navzo-
čih je bilo tudi veliko Kranjcev iz
Motnika ter celo iz Tuhinjske doline,
ki so govorili vsi za zvezo s Kamni-
kom. G. notar Jezovšek je končno po-
hvalno omenjal zasluge poslanca Rob-
leka za železnico ter zagovarjal zvezo
na Kamnik, ki je že trasirana in za
katero sta Motnik in Kamnik že ve-
liko žrtvovala. Ostro je grajal postop-
panje štajerskega deželnega odbora, ki
se je le iz nacionalnih ozirov izrekel
proti tej železnici (menda se boje, da
bi prišlo potem preveč Kranjcev na
Štajersko), medtem ko se je štajerska
trgovska zbornica pred leti toplo za-
vzela za to progo, ker so jo vodili le
gospodarski oziri. (Letos je zavzela
trg. obrtna zbornica enako stališče kot
deželni odbor. Op. uredn.) Nato je bila
na predlog g. Apatu soglasno sprejeta
resolucija, v kateri se z zadovoljstvom
jemlje na znanje, da hoče vlada končno
enkrat ustreči dolgoletni želji in po-
trebi, zahteva pa se, da se zgradi
celotna zveza s Kamnikom ter da se
zidanje prepotrebne železnice ne dela
odvisno od prispevka štajerske dežele;
z ogorčenjem se obsoja nemškošovini-
stično ter za Slovence skrajno žaljivo

LISTEK.

Madame Heurtebise.

Iz knjige: „Žene umetnikov“ od Alfonza Daudet,
poslovenil Josip N.

Po svojih lastnostih ni bila nika-
kor usposobljena omožiti se s kakim
umetnikom, zlasti ne s tem drznim,
strastnim, živahnim in neugnanim člo-
vekom, ki je držal glavo vedno pokonci,
si vihal podjetno brke in nosil čudno
in bodro ime Heurtebise, kakor v za-
smeh vsej bedasti konvencionalnosti in
meščanskim predsodkom.

Kako se je vendar zgodilo, da je
ta drobna žena, vzgojena v prodajalni
zlatnin, pri uvrščanju verižic, pri ni-
zanju prstanov našla sredstev prikupiti
se pesniku?

Predstavlja si damo iz prodaj-
alne, brezizraznih potez, steklenih
oči, a vedno se smehljajočega pogleda,
postrežljivega in mirnega obraza, brez
prave elegance, pač pa polna neke go-

tove ljubezni do leska in blišča, ki jo
je podedovala brezdvomno od svojega
očeta; to je bilo tudi vzrok, da se je
pečala vedno le s svojo svilenino, s
pasi, pentljami in zaponami. Nad malim,
ozkim čelom je nosila gladko počesano
in olepotičeno frizuro. Njeno čelo ni
kazalo najmanjše gubice; to pa ne to-
liko radi njene mladosti, ko radi po-
polne pomanjkljivosti lastnih idej. Dasi
je bila torej taka, jo je Heurtebise
vendar ljubil, jo snubil in tudi dobil
brez kakih težav, ker je imel sam
nekaj premoženja.

Kar je njo najbolj mikalo v ta
zakon, je bila želja poročiti se s pi-
sateljem, znanim v javnosti, ki ji bode
lahko priskrbel toliko vstopnic za gle-
dališče, kolikor bo le hotela. Njega pa,
mislim, je premamila njena nevarna
eleganca prodajalke, njene prisiljene
kretnje, njene stisnjene ustnice in prst,
s katerim je elegantno nihala v zraku,
ker je mislil, da je vse to izraz naj-
finejšega pariškega okusa. Bil je nam-

reč kmečki sin in vkljub njegovi du-
hovitosti se mu je to poznalo vedno.

Ves vesel te mirne sreče, tega
družinskega življenja, ki ga je tako
dolgo pogrešal, je preživel Heurtebise
dve leti daleč od svojih prijateljev.
Nastanil se je na deželi, nekoliko od
mesta, v milejšem ozračju, da bi pa
vendar še ostal v dotiki s pariškim
življenjem, ki ga je sicer begalo in
vznemirjalo. Bil je kakor bolniki, ki
se jim nasvetuje morski zrak, ki so
pa preslabi, da bi prenesli ostro sapo
in bivajo nekoliko oddaljeno od morja.
Tupatam se je čitalo njegovo ime po
časnikih in revijah in pod kakim član-
kom; toda to ni bil več njegov živahen
slog, njegova zanosna zgovornost ko
nekdanj. Mislili smo si: „Presrečen je,
sreča ga razvaja.“

Nekega dne se je spet prikazal
med nami in opazili smo dobro, da ni
bil srečen. Obraz mu je bil blede, po-
teze ostre in nagubančene radi vedne
razdraženosti, njegove kretnje so kazale

nervozno razpoloženje, njegov smeh ni
bil več tako mikaven, prijeten in ne-
prisiljen, kratkomalo, postal je popol-
noma drugi človek. Ker pa je bil pre-
ponosen, da bi priznal, da se je kore-
nito varal, se ni pritoževal; stari pri-
jatelji, ki jih je spet sprejemal kot
goste v svojem domu, so se lahko
kmalu prepričali, da je bil njegov za-
kon nesrečen in njegovo življenje za
vedno pokvarjeno. Nasprotno pa se
nam je zdela gosa Heurtebise po dveh
letih zakonskega življenja ravno taka,
kakor smo jo videli na dan svatbe v
zakristiji. Isti prisiljeno ljubeznivi na-
smehljaj, isto vedenje našopirjene pro-
dajalke; novo na njej je bilo le to, da
je hotela zdaj nastopati kot fino iz-
obražena dama in je posegala v debato
V umetniških pogovorih, ki jih je ljubil
zlasti Heurtebise in kjer je zastopal
neizpodbitno svoje mnenje bodisi z
brutalno kritiko ali slepim navdušenjem,
nas je prekinila kar naenkrat njegova
žena s svojim mehkosladkavim in afek-

postopanje štajerskega dež. odbora ter se pozivlja poslance obeh strank, naj napnejo v drž. zboru vse sile, da se železnica prične takoj graditi.

Politična kronika.

d Štajerski deželni zbor. Strah „naprednih“ Nemcev. Graški „Tagblatt“, glasilo napredne nemške večine v štaj. deželnem zboru, piše: „Znabiti doživimo takoj v začetku zasedanja nekaj eksplozij vroče slovenske duše; med slovenskimi poslanci, ki pridejo na temelju novega volilnega zakona v deželno zbornico, je neka, najdelavnejših nemirnežev in gotovi dogodki zadnjih dni (Woschnaggova afera?) dajo sklepati na prav posebne namene. Upamo, da bode skrbela nemška „večina“ za to, da ne bodo rastla slovenska drevesa do nebes. Dobro bode gospodo o tem takoj pri prvih naskokih poučiti.“ Ker je napredna večina zelo mala (48 proti ev. združeni opoziciji 38 poslancev) poziva „Tagblatt“ gospode, naj pridno obiskujejo seje, da ne bo kakih presenečenj. Nemci so se tedaj iz drž. zbora vendar že nekaj naučili. — Ako si predočimo k tej izjavi „Tagbl.“ še hujskajoče volilne govore nemških naprednih poslancev iz Gradca, si lahko prilično že danes napravimo sliko položaja slovenskih deželnozborskih poslancev v Gradcu. In v tako težek boj so duhovniki poslali Meške, Novake, Terglave in Piške!

d Premestitev slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Kakor smo že včeraj poročali, je vlada nekaj dni potem, ko je premestitev odredila, isto vsled protesta goriških Italjanov zopet razveljavila. Ta vest je vzbudila velikansko ogorčenje med goriškimi Slovenci. „Soča“ poziva v posebni izdaji Slovence k velikemu protestnemu shodu v „Trgovskem domu“, ki se vrši danes zvečer; objednem javlja o brzosti protesta drž. posl. dr. Mandića, dr. Rybafa in Štreklja ter tržaškega polit. društva „Edinost“, ki je bil poslan ministersk. predsedniku. Isti poslanci so prosili za intervencijo drž. posl. dr. Ploja imenom „Saveza južn. Slavena“. Imenom goriške narodno-napredne stranke je protestiral v jako energičnem tonu dež. posl. Gaberšček. — Naše brate in somišljenike ob Soči in Adriji spremljajo naše simpatije v boju proti dunajski vladi, ki ne izpusti nobene prilike za žalitev Slovencev!

d Novi vladni finančni načrt. Po poročilu „N. F. Presse“ namerava vlada predložiti sledeči finančni načrt državnemu zboru: a) v prilog deželnim financam: 1. Davek na

žganje. 2. Vlada dovoli dež. zborom, da lahko do neke gotove meje, ki se mora še-le določiti, po potrebi zvišajo deželne doklade na pivo. 3. Vlada dovoli dež. zborom, da lahko sklenejo davek na povišanje vrednosti, (ki pa bi v najbližjem času ne vrgel skoraj ničesar.) 4. Deželni zbori lahko sklenejo davek na plin in elektr. žarnice. b) v prilog državnim financam: 1. Zvišanje osebno-dohodninskega davka v višjih razredih do maksima 6%; 2. zvišanje davka na dedščine; 3. uvedba davka na mineralne vode. — Kar se tiče vprašanja monopolov, se hoče vlada glede monopola za vžigalice pogajati z ogrsko vlado. Ministerski svet se je za sedaj sploh le posvetoval o finančnem načrtu, vkolikor se tiče deželnih financ. Ostalo pride na vrsto še le tedaj, ko se bode vedelo, koliko zahteva vojna uprava.

Drobne politične novice.

Prva bosansko-hercegovinska trgovska zbornica je imela včeraj v Sarajevu svečano otvoritveno sejo.

Agrarna banka na Dunaju. K sedaj tekočim pogajanjem agrarcev z vlado zaradi trgov. pogodb z balkanskimi državami se poroča z Dunaja, da so agrarci izrazili željo, naj bi se ustanovila na Dunaju agrarna banka, sicer z zasebnimi sredstvi, a z državno pomočjo; banka bi naj imela namen zastopati kmetijske interese.

Sklicanje deželnih zborov. Današnja „Dunajčanka“ objavlja cesarski patent, s katerim se sklicujejo češki, zgornjeavstrijski, moravski in koroški deželni zbor 21., kranjski pa 23. septembra.

Lex Kolisko-Axmann, ki določuje nemški poučni jezik na Nižjem Avstrijskem, bode danes znova predložena potom nujnega predloga v nižjeavstr. deželnem zboru. Enake postave mislijo skleniti tudi na Zgornje Avstrijskem, Solnograškem in Predarelškem (!). Strah pred Čehi je tedaj že okužil skoraj vse planinske Nemce. Drugo vprašanje je seveda, kako bode ta nesmiselna gonja vplivala na češki deželni in pa avstr. državni zbor.

Poduk veronauka v rumunskih šolah na Ogrskem. Jutri bode sprejel cesar v avdijenci ogrsk. naučnega ministra Apponyja v zadevi poučnega jezika veronauka v rumunskih šolah na Ogrskem. Rumunski škofje so se namreč glede tozadevne prepovedi ministra Apponyja obrnili na papeža v Rimu, ki je dal sedaj diplomatičnim potom na Dunaju posredovati.

Španska vojna v Melilli. Iz Orana poročajo v Pariz, da so do-

živele španske čete 9. t. m. pri Suk el Arbi takšen poraz, da so se morale precej umakniti.

Kranjski deželni zbor. Kleikalna večina misli predlagati nov cestni zakon, nov občinski red, ustanovitev deželne hipotečne banke, nov lovski zakon, postavbo o reformi ljudskega šolstva itd.

Dnevna kronika.

d Čudna pokveka se je rodila na Rumunskem. Neka žena je porodila dete, ki nima nič nosa, ampak usta in nosnice zraščene v pravilen rilec. Na sanitetnem departementu v Gjurjevem vzbujajo ta stvar občo pozornost.

v Srbske zarotnike proti dinastiji Karagjorgjević so odkrili, kakor poroča „A nap“ v Budimpešti v stanovanju prejšnjega tiskovnega šefa dr. Petrovića, ki so ga bili izgnali iz Srbije radi njegove brošure „Srbija in Karagjorgjević“. Stalni gosti teh sej so bili prejšnji pravni minister in voditelj narodne stranke Ribarac, poslaniški ataše Jakšić, izdavitelj novin Simončić in še nekateri drugi. Tudi velikošolska profesorja Stojanović in Prodanović sta bila zarotnika in sta se shajala v stanovanju odvetnika dr. Gavrilca. Srbski konzulat budimpeštanski je obvestil o zaroti svojo vlado.

v Klofač iz Amerike. Ko se je vrnil Klofač v Prago, ga je pričakovala množica ljudi, ga dvignila na rame in prepevala narodne pesmi.

Dopisi.

Telovadno društvo „Sokol“ v Hrastniku je priredilo v nedeljo, dne 12. septembra prvo svojo javno telovadbo, spojeno z veliko ljudsko veselico. Da se pokažemo Slovenci gospodarje na naših domačih tleh — Nemcem, ki so se toliko predrznili, da so s svojo šuljerajn-turnarsko veselico isti dan izzivali v Hrastniku, zbralo se je tem večje število sokolov, ki so pripomogli na eni strani do velikanske blamaže Nemcem v očeh domačinov, na drugi pa do povečanja narodne zavednosti pri Hrastničanih.

Korporativno so se zleta udeležili: Zagorski Sokol (z zastavo), Trbovlje in Hrastnik; po odposlanstvih: Ljubljana, Krško, Šiška (z zastavo), Vič pri Ljubljani in Celje po dveh zastopnikih.

Na kolodvoru so se uvrstile sokolske čete, broječe nad 100 mož, dalje tudi trboveljska požarna bramba z zastavo, in nato velika množica drugih ljudi. — Takoj po uvrstitvi so odkorakala sokolska društva v izprevedu z godbo na čelu proti slavnostnemu prostoru, ki je oddaljen kake 3/4 ure od kolodvora. Pot je peljala mimo prostora, kjer so priredili ta dan nemčurji svojo „veselico“; pogled na te ljudi, pa je bil res vrlo zanimiv, kajti te klavrne obraze opazovati ni bilo nekaj vsakdanjega. Vsakemu Slovincu je moral zaigrati iročni nasmeh na obrazu pri pogledu na vso klavrnost tam izza ograje...

Občinstvo je Sokole navdušeno pozdravljalo in hrastniške narodne dame so jih neumorno obsipavale s cvetlicami. Strel topičev je odmeval po hribovju v pozdrav sokolom in drugim gostom.

Ko je sprevid dospel na slavnostni prostor pri Logarjevi gostilni, ki je razpolagala s krasnim veselničnim in telovadnim prostorom, pozdravil je vse Sokole in druge goste brat Roš v krasnem, res navdušenja polnem govoru.

Koj na to se je vršila javna telovadba. Nastopilo je najprej članstvo s celjskimi prostimi vajami. Izvajalo je iste 50 telovadcev iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja in Krškega. Vsak oddelek prostih vaj je občinstvo, kojega je bilo gotovo nad 2500 pohvalilo z megočnim ploskanjem. — Za temi je nastopilo 22 sokolic iz Zagorja z obroči, in sicer jako srečno, kar je pričalo pohvalno ploskanje. — Za Sokolicami je prikoral na telovadišče hrastniški in zagorski sok. naraščaj (36) pod vodstvom brata Roša in brata Jerma. Izvajali so proste vaje zelo lepo, le nekaka nesigurnost se je videla na njih, ker jih je motila — godba. Gotovo bi se izvajale iste vaje dosti lepše in skladnejše, če bi se jih bilo vadilo na štetje. — Ko so odkorakali ti mladi sokolčki iz telovadišča, jih je spremljalo v plačilo za njih vstrajnost navdušeno ploskanje. — Sedaj še nastopijo sokolice na orodju, in koj nato sledi članska orodna telovadba. Telovadilo se je z enkratno menjavo na drogu, visoki i navadni bradlji, konju in skok. Občinstvo ni štedilo z burno pohvalo dobro izvedenim vajam zlasti na drogu in bradlji.

Po članski telovadbi je nastopila vrsta ljubljanskega Sokola sama zase na bradlji in na koncu izvedla tudi lepo skupino. Končno je še nastopila vrsta krškega vaditeljskega zbora (6) z boksom. Vadili so istega res krasno, sigurno in skladno. Viharno odobravanje je sledilo njihovem izvajanju, dokaz, da zna občinstvo že dobro samo soditi, kaj je res hvalevrednega!

Po telovadbi se je razvila živahna ljudska veselica. Gotovo si bo vsak ohranil v prijetnem spominu urice, ki jih je preživel med navdušenimi Hrastničani; tem pa želimo še več tako impozantnih slavnosti, kakor je bila ta in hrastniško nemškutarijo bo potreba kmalu dati v špirit za muzej!

K boju s sovragom kličemo Vam: le vstrajno naprej in končna zmaga je na Vaši strani! Ti pa, hrastniški „Sokol“, bodi vedno na narodnem braniku, bodi delaven in razvijaj se vedno sebi v čast, sovragu v strah! Na zdar!

Ljudska slavnost narodnih društev v Ptuj. Dasiravno je imela ta veselica najplemenitejši, dobrodelni in najnedolžnejši namen, se je vendar moral pripravljati odsek pod spretnim vodstvom gosp. dr. Lašiča boriti z največjimi ovirami. Agitiralo se je očito in tudi zahrbtno proti veselici in to na slovenski strani, češ, pride zopet do izgredev in bog ve kaj še. Le izvenredni energiji g. dr. Lašiča se je zahvaliti, da ni cela prirediteljska vodo, temveč da je dotična s pomočjo nekaterih požrvovalnih, rodbin uspela proti pričakanju — lepo.

Da so klerikalci in nemčurji roko v roki v onemogočenje veselice vse storili, je vsakemu jasno, kdor je v zadnjem času bral „Slov. Gosp.“ „Stražo“ in „Štajerca“. Ti listi so se skazali prave „prijatelje“ kmečkega ljudstva in onih nesrečnežev, katerim je toča v letošnjem letu vzela vse. Vse je z nestrpnostjo pričakovalo, kaj bodo storili ptujski negativi. Že tedne in tedne so se nabirala gnila jajca, ista polnila s črnilom in drugimi umazili; ptujski nemški gimnazijci (imena so nam znana) so se preskrbeli s pračami, da bi lučali kamenje. Nakupilo se je nešteto bikovic in Ornig je baje oborožil tudi svojo „muzikbando“ s samokresi. Vse je bilo v najlepšem tiru, da se lanski izgrede zopet ponove. Toda zgodilo se je čudo. Zvedelo se je, da mislimo igrati šaljkovo „Ne kliči vraga“ in upadel je nemčurjem pogum. Pkicalo se je orožništvo, toda ne v našo varnost, ampak v varnost nemčurjev in pa tukajšnjega policijskega „vahtmajstra“, da je ta pod varstvom orožništva nemoteno izzival Slovence.

tiranim glasom in moral je poslušati bedasto in prazno govorjenje, ki ni bilo nikoli v zvezi s prejšnjimi pomenki. Ves v zadregi nas je pogledoval in prosil z očmi odpuščenja in poskušal nadaljevati pretrgani razgovor. Toda ugovarjala mu je vztrajno z bedastimi ugovori svoje napihnjene in prazne glave, da je umolknil in jo rezignirano pustil govoriti, kolikor je hotela. Toda to molčanje jo je še bolj ujezilo in razkačilo; zdelo se ji je bolj žaljivo in poniževalno ko najhujši odpor. Njen sladkav glas je postal kričav, naraščal, zbadal kot sitna muha in besnel, dokler se ni razjaril tudi soprog in postal sam surov in silovit.

Ti neprestani prepiri so se končali navadno v potokih solz; ona je bila po viharju še bolj sveža in energična, kakor livada po dežju. On pa vedno upehan, razdražen in nesposoben za delo. Ščasoma se je polegla tudi njegova gorečnost, ji oporekati. Tako sem prisostvoval nekega večera takemu

mučnemu prizoru. Gospa Heurtebise se je dvignila zmagoslavno od mize. Na obrazu njenega moža, ki je bil celi čas prepira miren, sem opazil zdaj nepopisljivi izraz popolnega preziranjja in onemogle jeze, ki ji ni mogel dati več duška. Kri mu je šinila v glavo, oči so se mu zasolžile in krčevito stisnjene ustnice so se mu nabrale v ironičen nasmeh. Ko je žena odšla in zaloputnila za seboj duri, je spačil za njo obraz v nemi in bolestni togoti, kakor vajenec za hrbtom svojega mojstra. Čez nekaj časa sem ga slišal zamrmrati med zobmi z glasom od razburjenja udušenim: „O, da bi ne bilo otroka, bi se je že vedel otresti.“

Imela sta namreč otroka, čednega pa zanemarjenega dečka, ki se je plazil po vseh kotih, igral se s psi, ki so bili večji od njega, in s pajki na vrtu. Mati se je brigala zanj le toliko, da ga je imenovala brezokusnega in obžalovala, da ga ni oddala kam v odgojo. Držala se je še vedno trdno tradicij

malomeščanske prodajalne, hodila po svojih sobah, ki so bile vedno v neredu, od ranega jutra v elegantni toaleti in fini frizuri in se spominjala svojega prodajalniškega življenja, ki se ji je tako omililo, svojih zaduhlih sob z zamazanim in oguljenim pohištvom, kjer je med odmorom, če ni bilo ravno kupca v prodajalni, hlastno povžila kako slabo prirejeno jed na nepogrnjeni mizi vedno prisluškovač, če ne naznanja cingljanje zvončka nad vrati kakega kupovalca. Po ulici hodijo mimo kupovalci in pohajači, ki se vstavljajo pred izložbami, po nedeljah se valè tam ljudske trume, ki napolnjujejo trotoarje in ceste. To je bilo nekaj zanjo. O, kako se je dolgočasila ubožica tukaj na deželi, kako je koprnela po Parizu! Heurtebise pa je čutil potrebo ostati tam zunaj, da bi si ohranil duševno svežost.

Konec jutri.

Veselica je bila dobro obiskana, posebno od strani kmečkega ljudstva in Mariborčanov. Sramotno slaba je pa bila vdeležba od strani Ptujčanov; tem večja čast onim domačinom, ki so se veselice vdeležili ter s posebno požrtvovalnostjo delovali za nje uspeh. V prvi vrsti se moramo zahvaliti tukaj cenjenim ptujskim damam, ki so po svoji vnetosti za narodno stvar itak znane. Vsaj na te smo se vedno smelo zanašali in res tudi tokrat so rešile čast ptujskega slov. ženstva. Trudile so se s pripravami ves teden pred veselico, posebno pa na dan veselice. V kavarni je gospodinjala vzorna ga. Senčarjeva, ki se je neumorno trudila, da je ustregla vsem častilcem njene izborne kavnice; njena hčerka Micika je prav pridno in spretno pomagala razpečavati opojno kavo. V vinskem in jedilnem šotoru so le z najvišjim trudom mogle postreči različnim zahtevam mnogoštevilnih gostov ga. dr. Fermevčeva, ga. Führerjeva, gđ. Senekovičeva, v sladničarni pa gđ. Toplakovi in gđ. Mahoričeve. V cvetličnem šotoru je pa kraljevala med nežnimi deklicami ga. Turinova. Dočim je „narodni Pipec“ prav pridno razpečaval srečke za srečolov, so igralci diletanti na vseh poslušalcev zadovoljnost vzpirjali šaljivko „Ne kliči vraga“. Sredotočje vse veselice pa je bil nastop „Ptujskega Sokola“, kateri je tokrat prvič javno nastopil. Da Sokol pod spretnim vodstvom g. načelnika Lenarta dobro napreduje, nam je znano, toda z vajami na ordijih nas je presenetil. Burnega ploskanja in odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. Sokol, kateri ima že itak dosti simpatij, si je iste še podvojil. Vsi, kar nas je bilo navzočih smo le obžalovali, da je bil prostor tako majhen, da niso mogli vsi sokoli nastopiti. Izborno je telovadil tudi „Mariborski Sokol“, kateri naj bo ptujskemu kot najbližnji v zgled in bodrilo. Škoda, da so minule tako hitro te nam nepozabne urice in prišel mnogo prehitro ločitveni čas. Z uspehom veselice pa smo prav zadovoljni. Vrgla nam je toliko, da bode preostalo precej za po toči poškodovane.

Štajerske novice.

a Hans Woschnagg — vendar v deželnem zboru! Iz Gradca je došla danes vest, da je dež. poslanec Hans Woschnagg — umaknil svojo izjavo, da odloži mandat. Baje se je zgodilo to na „nujno željo“ njegovih volilcev.

a Nov odsek v štaj. dež. zboru. Kakor poroča „Tagespost“, se name-rava ustanoviti nov odsek za obrtniške zadeve. Volitve v odseku se vrše jutri, volitve dež. odbornikov pa v torek.

a Kaj je s slov. tajnikom štaj. kmetijske družbe? Piše se nam z dežele: Na letošnjem občenem zboru štaj. kmet. družbe se je sklenilo nastaviti slovenskega tajnika štaj. kmetijske družbe za Sp. Štajer. O stvari sedaj vse molči, zato opravičeno vprašamo, kaj je z imenovanjem tega tajnika?

a Štajerski inteligenci. Te dni, in sicer od 16. do 19. t. m. se vrši v Ljubljani III. shod nar. radik. dijaštva. Kratek pogled čez našo socijalno zgodovino tekočega desetletja nas pouči o tem, kako veliko ulogo je igrala in še igra naša dijaška struja v našem narodno-političnem in družabnem življenju. Koliko novih idej je prinesla med nas, koliko novih, svežih sil nam vzgojila! Zato mislim, da je naša dolžnost posetiti narodne radikale na njihovem tretjem shodu, na katerem bodo rezimirali misli in uspehe svojega dela tekom zadnjih dveh let. Kajti: mladina je naša bodočnost, mladina je pa tudi povračilo, kakor pravi slavni Norvežan Ibsen. Čas je, da se začnemo za svojo visokošolsko mladino bolj zanimati in jo obiščemo tudi v njeni delavnici; ona gre naprej in bati se je, da nas prehiti. Zato pozivljam narodno razumnštvo na Sp. Štajerskem, da se v čim najlepšem številu udeleži III. nar. rad. shoda v Ljubljani. Rojak in sovrstnik.

Kdor ima v zadevi zadnjih prireditev „Zveze narodnih društev“ do „Zveze“ še kake tirjatve, naj blagovoli račune nemudoma predložiti gospej Eli dr. Kalanovi.

a Narodna zbirka. Kot se je že ponovno pisalo v „Narodnem Dnevniku“ se priredi letos ob obletnici ljubljanskih žrtev, dne 20. septembra „Narodna zbirka“ Slovencev spod, nještajerskih. Opozarjamo s tem različne gg. nabirateljice in nabiratelje, da bode, posebno na deželi, najbolj umestno, pobirati že v nedeljo, 20. septembra. Tudi v Celju in njega okolici hočejo pobirati akademiki že v nedeljo. Obračamo se nadalje do vseh onih, katerim smo razposlali pole s prošnjo, da nam ne bi sedaj, v zadnjem času, pošiljali pol nazaj in nam na kakem priloženem listu priporočali koga drugega v istem kraju, kateremu da naj pošljemo polo; prosimo jih, da predajo nabiralno polo lastno ročno dotičniku v roke!

a V spomin žrtev 20. septembra se hoče v ponedeljek ob 11. uri dop. naročiti črna maša, katere se naj udeležijo vsi celjski Slovenci po možnosti v žalnih oblekah. Po maši sestanek v „Narodnem domu“.

a Slovenski Gaberjani in Celjani, v nedeljo popoldne se vrši vinska trgatava „Bralnega društva v Gaberju“ pri g. Jos. Koštomaju v Sp. Hudinji. Čaka vas dobra zabava pri izvrstni postrežbi. Na svidenje!

a Na sporedu vinske trgatve na Bregu je med drugimi točkami petje, srečolov, šaljiva pošta itd. Sodeluje tamb. zbor „Delav. podp. društva“. Začetek je ob 2. uri popoldne. Vstopnina 50 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

d Iz učiteljskih krogov. V številki 203. „Nar. Dnevnik“ z dne 6. sept. t. l. je bila notica, v kateri se govori o spodnještajerskih učiteljih, ki obhajajo 4. oktobra 1909. tridesetletnico svojega službovanja v Mariboru. Ker je prišel ta dopis brez vednosti pripravljalnega odbora za omenjeni sestanek v javnost in ker bi si morebiti tovariši učitelji in narodno misleči sloji ne vedeli tolmačiti, zakaj se je izbral za sestanek hotel „Meran“ in ne „Narodni dom“, naj bode tukaj povedano, da se sestanka udeleže tudi nemški tovariši A. Dietrich, E. Eglesfurtner, K. v. Formacher, J. Grossauer, J. Klein, F. Kammerer, J. Oechs, J. Soukal, F. Schneid, F. Ulrich, Al. Swetina, H. Wiesthaller in F. Meschko — sedaj c. in kr. nadporočnik — in da se tedaj pri določitvi prostora ni moglo ozirati na „Narodni dom“. Toliko v pojasnilo vsem listom, ki so prinesli omenjeni članek. — Za pripravljalni odbor J. L.

a Iz Ptuj. Mirno se je vršila letošnja veselica ob obletnici lanskih tolovajstev. Zakaj? Zato, ker je imelo nalogo za mir skrbeti orožništvo, ki pa letos ni bilo pod komando našega za mir vnetega očka Orniga in ptujске policije, ampak nastopalo bi v slučaju potrebe samostojno. — Ko so videli ptujski „Nemci“, da jih ne more ščititi policija, so morali ostati, hočeš ali nočeš, lepo mirni, akoravno so imeli večkratno posvetovanje za napad ter pripravljena različna jajca za obiskovalce ter že prej strašili naše ljudstvo po deželi, da jih bodo napadli, kakor lani, ako se udeleže slavnosti. — Da naši policiji ni bilo po volji, da ne more pokazati svojega junaštva nad Slovenci, to kaže odkrito povsod njihov vodja stražmojster Zentrich. — Ta človek, ki še niti pravilno nemški ne zna, ne more slišati slovenske besede na ulici. Zadnjič se je pogovarjala slovenska družba na trgu in ko sliši Žentrich slovensko govorico, koje ne morejo

prenašati njegova kosmata ušesa, pristopi k družbi, ji prepove na trgu slovensko govoriti in zahteva, da se morajo vsi takoj odstraniti. To je že višek predrznosti! Tako se še s Culukafri v Afriki ne postopa kakor tukaj s Slovenci od strani policije!

a Napad policijskega stražmojstra na mirno idočega Slovenca v Ptuj. Vrli tukajšnji policiji, posebno pa njenemu stražmojstru ni po volji, da ni mogel razliti v nedeljo vsaj nekoliko svoje tevtonske jeze, katero je nabral po ljutomerskih gozdih nad Slovenci. Iskal je na vse mogoče načine priložnosti, da bi mogel kakega Slovenca zapreti in ako tudi po nedolžnem. Tako se je zaletel na nekoga gospoda, ki je spremil svojo družbo domu. Ker je ta pri slovesu pozdravil z „Nazdar“, ga je nazaj grede nahrulil stražmojster rekoč: da se ne sme tukaj kričati „Nazdar“. Ko mu je dotični gospod mirno odvrnil, da ni kričal in lahko pokliče celo družbo za pričo, da je popolnoma mirno pozdravil, je rekel ta zaščitnik pravice: „Ich pfeife auf alle diese Zeugen“, kar je še celo na opetno vprašanje še enkrat potrdil. Na to je začel dotičnega gospoda brez vsakega najmanjšega vzroka suvati, in ko ga je ta spomnil, da se ga nima dotakniti, je začel škripati z zobmi. Odpasal je svojo verigo, cukal za sabljo, preklinjal in se obče obnašal kakor kaki zblazneli divjak, ki je dobil v pest svojega najhujšega sovražnika in se pripravlja, da ga skalpira in živega sprazi. S svojo surovostjo je privabil celo tamkaj patroljočega orožnika in ker je opazil, da tudi zadaj stopa neki gospod, ki je vse to opazoval, je moral spustiti svojo žrtev, seveda težkega srca in z grozno, da ga še mora dobiti v svojo pest. — Mi pa vprašamo slavni ptujski magistrat in namestnijo sledeče: od kedaj in po kateri postavi je prepovedan slovenski pozdrav? Po kateri postavi ima policijski stražmojster, ki bi naj varoval mir in red, pravico mirno in tiho idočega potnika nahruliti, jih suvati, okrog njih škripati z zobmi, preklinjati in jim govoriti, vse to brez vsakega povoda? Zahtevamo, da se stvar preišče naše poslance pa pozivljamo, da vendar enkrat sposlujejo varnost Slovincem pred ptujsko policijo.

o Iz Gornjegograda. Ljubljanski škof je s svojim vzornim gospodarstvom prijadral tako daleč, da so njegova velikanska posestva srečno prišla pod državno nadzorstvo. Ljubljanski stolni kapitelj, sedanji vrhovni gospodar škofovih posestev, je najel novo posojilo, vsled česar je država nastavila v Gornjem gradu svojega uradnika v osebi g. Lansa, ki ima nalogo škofovo gospodarstvo nadzorovati. O tem klerikalnem gospodarstvu bomo v kratkem več pisali.

o Iz Žetal. V občini Nadole žetalske fare so se vršile dne 11. t. m. občinske volitve, pri katerih pa ni več prišel v občinski odbor najstrastnejši zvezar in najzagrizenejši klerikalni pristaš Janez Vogrinc. Ta je celo večkrat trdil, da izmed liberalcev ne sme nobeden v občinski odbor priti. A kaj hočemo; ljudem, ki še s svojo glavo mislijo, se mora študij postopanje teh nadutih in ošabnih klerikalcev. Pa saj hodijo tudi naši štirje glavni zvezarji k duhovnikom v farovž po nauke, a ljudstvo pri vsaki priliki kaže, da teh nasilnih ljudi ne mara. Zapomnite si vi, klerikalni poštenjaki!

o Ni bil napaden hlapec Trebeš v Mariboru, kakor je sam trdil, ampak je storil nepremišljen korak sam, ker se je bal vojaščine. Trebeš je namreč pravil, da so ga v noči na 14. sept. napadli lopovi pri treh ribnikih nad

mestom in da so ga obstrelili in hoteli oropati. Sedaj pa, ko bi bil moral priseči, da je res, kar govori, se je ustrašil in priznal, da se je obstrelil sam, ker se je zbal vojaščine.

o V pljanosti se je ubil Blaž Mohorko, hlapec pri župniku Antonu Merkuš v Žetalah. Dne 11. t. m. so ga namreč našli na skednju, kamor je padel s parne, kjer je otavo tlačil.

a Ruška kočja se zatvori v nedeljo 26. septembra. Ob 10. uri bo maša, potem pa se vrši planinska veselica po običajnem dnevnem redu. „Le enkrat še na planine — — —“

a Iz Huma. V nedeljo 12. t. m. smo imeli popoldne med kratkim dežjem malo toče. Znamenje, da je še ni zmanjkalo. Bog nas varuj. Vse zdihuje po blagonosnem dežju.

a Za novo okrajno glavarstvo v Brezicah je dovolilo ministerstvo notranjih zadev nakup stavišča v obsegu 2134 štirijaških metrov. V tem novem poslopu bode tudi v bodoče davčni referat, davkarija, evidenca zemljiškega davka in stanovanje okrajnega glavarja in stanovanja slug.

a Iz Šalovec blizu Središča. Naznanilo o novoizvoljenem starešinstvu naše občine je popraviti v toliko, da je kot II. svetovalec izvoljen g. Jakob Lah, veleposestnik v Šalovcih. — Daj Bog obilo uspeha za občino in njene, po večini zavedne prebivalce, ki bi še tudi radi dosegli toliko zaželeno zvezo z okrajno cesto.

a Poduk v Ljutomerskem okraju bode trajal od 1. oktobra do 31. avgusta. Izvzet je samo trg Ljutomer.

a Prisiljenec na potu. Nedavno je bil ušel iz Ljubljane od gradnje nove Švicarije neki Virant iz novomeškega okraja. Poslovil se je čisto tiho od svojih tovarišev — prisiljenec. Prepotoval je celo Koroško in prišel tudi na Štajersko pod imenom gospoda zasebnika Hodnika iz Dolenjskega. V Laškem trgu pa je sprejela g. Hodnika žandarmerija prav ljubeznivo.

Kranjske novice.

o V Ljubljano se je odpeljalo včeraj iz Prage 150 čeških dijakov, da se udeležijo radikalnega shoda, ki ga — ne bo.

o Umesten predlog je stavil dr. Tavčar, ki ga je deželni šolski svet sprejel. Po tem se bode namreč zana-rej o nastavljenju srednješolskih sup-lentov glasovalo v plenarnih sejah. Upati je, da ne pride nobeden Nemec več na Kranjsko, a bati se je tudi, da ne pride nobeden neklerikalec.

o V proslavo 20. septembra je „Slovenec“ priobčil inserat prezidenta „Kranjske hranilnice“. Naravno je, da glasilo one stranke, ki je od Kranjske hranilnice podkupljena in za katero je poslala celo škofa v boj, seveda ne more odklanjati inseratov prezidenta „Kranjske hranilnice“.

Koroške novice.

z Balon „Giulio Verne“. Pred-včerašnjim je balon „Giulio Verne“ po dvajseturni vožnji prišel pred Celovec, kjer se je spustil k tlom. Zrakoplovci so preleteli Adrijo, Kras in Karavanke.

z Popoln nedeljski počitek so uvedli tapetniki in trgovci s pohištvom v Celovcu. Ta bode pa trajal samo od konca maja do 15. septembra.

Primorske novice.

v Tržaški občinski svet je imel predvčeraj svečano sejo, pri kateri je bil novoizvoljeni župan dr. Valerioslovesno upeljan. Seje so se udeležili liberalni italjanski in slovenski svetniki, socialisti pa ne.

v Pretep med Čehi in Angleži v Trziču. V Trziču na Primorskem je v raznih tovarnah, posebno v novi ladjedelnici, zaposlenih mnogo delavcev raznih narodnosti, mej. temi tudi preko 3000 Angležev. V nedeljo okoli 10. zvečer je prišlo med petimi češkimi delavci in celo kompanijo Angležev, pomešanih z Nemci, do krvavega pretepa. Čehi so menda skozi okna svojih delavskih stanovanj nekoliko dražili Angleže, na kar so le-ti vdrl v stanovanja, polomiti tam vse pohištvo in tolkli po Čehih z vsem, kar jim je pod roke prišlo. Čehi so vsi več ali manj ranjeni, a eden — Josip Knez po imenu — je bil z nožem tako hudo zaboden, da je nekaj ur pozneje, prenešen v bolnišnico, umrl.

Tržne cene.

15. septembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 15. septembra:

Na današnji borzi se ni kaj tržilo in prometovalo. Ječmen se je dobro držal. Pšenica in rž sta se cenila 10 vin. višje. Koruza in oves sta bila mirna.

Sladkor. Praga: 15. sept. sur. sladkor prompt K 26'70, nova kampanja K 24'50. Tendence uporna. — Vreme: kalno

Sladkor. Trst, 15. septembra: Centrifugal Pilés prompt K 31 $\frac{1}{2}$ do K 32 $\frac{1}{2}$, za november-marec K 30 $\frac{1}{4}$ do K 30 $\frac{7}{8}$. Tendence uporna.

Budimpešta, 15. sept. Pšenica za oktober K 13'69, pšenica za april K 13'80, rž za oktober K 9'61, rž za april K 9'94, oves za oktober K 7'30, oves za april K 7'60, koruza za september K 7'60, koruza za maj K 7'05.

Pšeničnih ponud zmerno, veselje kupiti zmerno, tendence trdna, prometa 45.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica in rž 5 vin. višje. Drugo mirno. Vreme: lepo.

Budimpešta, 15. sept. Svinjad: ogrske stare, težke 142—144 vin, mlade težke 144 do 146 vin., mlade, srednje 145—147 v, mlade, lahke 147—140 v, zaloga 26.275 komadov. Prignano 399 komadov, odgnano 200. Ostalo torej 26.675 komadov. Tendence trdna.

Cena jajc na dunajskem trgu

dne 7. septembra 1909.

Jajca v zabojih	à 31	k po K 2 $\frac{1}{2}$
I-ma jajca v sodčkih	à 31 $\frac{1}{2}$	" " " 2 $\frac{1}{2}$
II-da " " "	à 32	" " " 2 $\frac{1}{2}$
Niž. in gor.-avstrij.	à 34 $\frac{1}{2}$	" " " 2 $\frac{1}{2}$
I-ma štajerska jajca	à 31 $\frac{1}{2}$	" " " 2 $\frac{1}{2}$
II-da " " "	à 32	" " " 2 $\frac{1}{2}$
I-ma moravska "	à 32	" " " 2 $\frac{1}{2}$
II-da " " "	à 32 $\frac{1}{2}$	" " " 2 $\frac{1}{2}$
Šleska jajca	à 34	" " " 2 $\frac{1}{2}$
Hrvaška jajca	à 32	" " " 2 $\frac{1}{2}$
Slavonska jajca	à 32 $\frac{1}{2}$	" " " 2 $\frac{1}{2}$

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 82
I-ma banatska jajca	à " 83
Zgornjeogrška jajca	à " 83
I-ma sedmograška sortirana	à " 84
I-ma " nesortirana	à " 82
Bosanska jajca	à " 81 $\frac{1}{2}$
I-ma bolgarska jajca	à " 86
II-da " " "	à " —
I-ma srbska " " "	à " —
I-ma gališka jajcasortirana	à " 82
I-ma " nesortirana	à " 81
I-ma ruska " " "	à " 86
I-da " " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 72
I-ma mala " " "	à " 66

Vreme: lepo. Tendence: trdna.

Najnovejša brzajavna in telefonična poročila.

Otvoritev štajerskega deželnega zbora.

z Gradec, 16. sept. Pri otvoritvi sta govorila štajerski namestnik in glavar le nemški, proti čemur so slovenski deželnozborski poslanci energično protestirali.

z Gradec, 16. septembra. Poslanec dr. Kukovec je vložil danes tri interpelacije.

z Gradec, 16. septembra. Poslanci „Kmečke zveze“ v štajerskem deželnem zboru so si ustanovili lasten klub. Poslanec Narodne stranke dr. Kukovec ostane samostojen.

K zasedanju češkega deželnega zbora.

d Praga, 16. sept. Češko-agrarni deželnozborski klub je imel včeraj zvečer sejo, pri kateri sta poročala posl. Zdarsky in Udržal o konferencah z ministerskim predsednikom Bienerthom glede češkega deželnega zbora. Klub je sklenil, da se bode potegoval za enotno postopanje vseh čeških deželnozborskih poslancev v principijelnih vprašanjih.

d Praga, 16. sept. Češki radikalci bodo takoj v prvi seji češkega deželnega zbora ponovili svoj predlog glede upeljave splošne in enake volilne pravice.

d Praga, 16. sept. Češki socialisti prirede na predvečer prve seje češk. deželnega zbora (20. sept.) celo vrsto demonstrativnih shodov za uvedbo splošne in enake volilne pravice.

Hmeljski trg v Norimberku.

z Norimberk, 16. septembra. Zaradi židovskega praznika je kupčija čisto mirna.

† Lord Tweedmouth.

o London, 16. sept. Umrl je tukaj admiral lord Tweedmouth, čegar dopisovanje z nemškim cesarjem je svoj čas zbudilo veliko pozornost.

Iz Turčije.

o Carigrad, 16. sept. Turški listi poročajo o zmagovitem boju turških čet z Beduini blizu Medine v Arabiji.

o Carigrad, 16. sept. Včerajšnji min. svet se je posvetoval o ureditvi meje proti Črni gori in o poštni pogodbi z Grškim.

Ruski špičlji na Dunaju.

o Bruselj, 16. sept. „Soir“, ki ima dobre zveze z rusko naselbino v Bruslju, poroča, da namerava urediti biv. ruski policijski agent v Parizu, Harting, o katerem je razkril Burcev razne nečedne stvari, na Dunaju osrednji urad za rusko policijo na tujem, katerega bi vodil sam. (Ako ta novica ni raca, bode treba tudi pri nas po francoskem zgledu energično protestirati proti naseljevanju ruskih špičljev.)

Politična kriza na Ogrskem.

v Budimpešta, 16. sept. Načrt za rešenje politične krize na Ogrskem, ki sta ga izdelala Weckerle in Andrassy, zahteva toliko koncesij na gospodarskem in vojaškem polju, da na Dunaju gotovo ne bode sprejet. Zategadelj se mora računati z dejstvom, da bodeta Weckerle in Andrassy kmalu zginila s pozorišča in da prideta na površino Kossuth in Apponyi z neodvisno stranko.

Italjansko vseučiliško vprašanje.

v Rovereto, 16. sep. Italjanski visokošolci iz južnega Tirolskega so poslali ministersk. predsedniku Bienerthu memorandum, v katerem zahtevajo, da se mora italjanska pravna fakulteta še to jesen reaktivirati v Trstu. Ako se to ne zgodi, naznanjajo italj. dijaki to leto še ostrejše demonstracije na vseh avstr. vseučiliših, kjer študirajo Italjani.

Društvene vesti.

v Trboveljski „Sokol“ priredi v nedeljo 19. tm. pri g. Fortejnu na Vodah prvo javno telovadbo v zvezi z domačo veselico. Mlado je še naše društvo, a vendar nam že hoče pokazati uspeh svojega še ne polletnega dela. Sicer smo že videli naše vrle sokole v Krškem, Št. Jurju, Zagorju in Hrastniku; tokrat pa stopijo pred napredne Trboveljčane,

da vzbude v njih še večje zanimanje za sokolstvo in slovensko stvar. Da pa bo naš nastop in uspeh tem sijajnejši, kličemo s tem vsem prijateljem sokolstva, naj pohite ta dan v Trbovlje. Zaradi sprejema na postaji in pohoda skozi Trbovlje prosimo, da dospejo vsi gostje in in društva, ki se vozijo v smeri Ljubljana-Zidan most ob pol 1 uri popoldne, drugi pa ob pol 12 predpoldne. Bratska društva! Pridite v obilnem številu, prinesite nam novih sil, da dvignemo ponosno svoj prapor v bodrilo slovenskim Trbovljam!

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Glavna razprava.

Prvi branitelj dr. Hinkovič nadaljuje svoj zagovor. Pravi, da je pravdnik razdelil obtožence v dve skupini in da trdi, da se druga ni osebno udeležila veleizdaje. Ako se pa osebno ni udeležila, potem se pa itak ni. Obtožba mora navajati konkretne slučaje in ti morajo biti javni, da morejo branitelji odgovarjati. Hinkovič dokazuje, da zakona o veleizdaji sploh ni, namreč kakor si jo pravdnik misli. Zakon govori samo o izdaji avstrijskega cesarstva, ne pa o oni avstro-ogrške monarhije. Trdi prav resno, da ga ni. Hinkovič pobija nadalje prav izdatno Accurtijeva izvajanja in dokazuje, da ni bilo teroristiške akcije. Govori na to o bombah in Nastiču ter označuje njegovo nepoštenost in lažljivost. Milan Pribičević je priznal, da je on pisal statut in pravdnik je to vzel za znanje in zakaj torej sedaj obsoja Adama itd. — Gorko se zavzema branitelj za obtožence.

Med govorom državni pravdnik pogosto prekida govornika in predsednik mu opetovano grozi, da mu bo odtegnil besedo.

Izjava*.

V ponedeljkovi številki „Narodnega Dnevnika“ se pravi v poročilu o slavnosti „Zveze narodnih društev“: „da so se veselice udeležili domačini Celjani malodane polnoštevilo — vkljub protiažitaciji od neke „napredne“ strani“. Dopisnik poročila je s to opazko namenoma pripustil vsakemu bralcu neopravičeno sumničenje. Da je imela ta nakana res uspeh, nam potrjuje dejstvo, da smo člani podpisanega kluba od mnogih strani tudi že slišali razlago

* Uredništvo je za gornji članek odgovorno samo v kolikor določa zakon.

Cesarja Franca Jožefa I. Hmeljarska in zelenjavška šola v Žatcu na Češkem. (Javni učni zavod.)

Poučni jezik nemški. Kot predizobrazba je potrebno absolviranje ljudske in meščanske šole. Učna doba doba traja dve leti in sicer od 3. novembra do 15. junija. Teoretični poduk v vseh kmetijskih strokah v enakem obsegu kakor na poljedelskih šolah. V specijelnih strokah, kakor obdelovanju hmelja, zelenjave in sadnega drevja tudi praktični pouk; pouk v kolarstvu, sedlarstvu ter postavljanju in napeljevanju hmeljiščnih žic. V posebnih kurzih pouk o pravilnem obravnavanju parnih kotlov ter o umni čebeloreji. Lastna vzorna hmeljišča, zelenjavski in sadni vrti, drevesnice, poskusne hmeljske sušilnice, zimske grede, kakor tudi poskusno gnojenje gred. Novo, vzorno urejeno šolsko in gospodarsko poslopje. V zvezi z zavodom je poskuševalnica in preizkuševalnica za hmelj in zelenjavo. Začetek šolskega leta je 3. novembra 1909. Prospekti in pojasnila se dobijo pri ravnateljstvu.

445 4-4

Na debelo in drobno!

Šolske potrebščine vseh vrst se dobe v najstarejši slov. trgovini s papirjem in risalnim orodjem itd.

Zvezna trgovina
Celje, Rotovška ulica